

Balio Sruogos laiškas Vytautui Steponaičiui, iki 1923-08-23, iš Miuncheno - į Kauną

Drūts, / Labai ačiū už gromatą.

Drūts,

Labai ačiū už gromatą. Kad Gerbačiauskas [1] nesveikas - aš niekuomet neabejojau. Bet kad jis greit pabaigtų dūkti - aš netikiu. Prof. Zdziechowski [2] apie jį yra pasakęs: „Jį reikėtų kur uždaryti kokiai 10 metų ir nieko jam neduoti dirbti, o paskui[,] kai jis ką padarytų - dešimteriopei viską apmokėti“. Kiek jis yra padūkęs, tiek jis yra ir gabus. Jeigu jį Kaune paimti į rankas ir mokėt užkinkyti - tai jis ir labai didelį, pundų prikrautą vežimą paveš! Aš jam parašiau, kad jam pinigai bus tikrai ir kad jis rengtųsi kelionei. O būtų gerai, kad jūs Kaune kur sumislytumėt jam kokį darbą, kad jis galėtų pragyventi. Iš lektoriavimo Universitete - nepragyvens. Žiūrėk ką. Pasikalbėk su Puida. [3] Aš manau, jis savo „Gairių“ žurnale galėtų duoti atsakomingo darbo Gerbačiauskui. Ten jisai galėtų piškinti ugningus straipsnius, Puidos žurnalas pasidarytų gyvas - o Gerbačiauskas būtų laisvas. Kiek Gerbačiauskas yra ožys - tiek jis ir geras žmogus!

Šiuo reikalu žadėjo grįžęs į Kauną rūpintis Viktoras Biržiška. [4] Būt gerai, kad su juo pasikalbėtum - kad darbas būtų suderintas. O Vokietuką [5] - bakstelsiu.

Balys Sruoga

KOMENTARAI

- [1] Juozapas Albinas Herbačiauskas (1876-1944), literatūros kritikas, prozininkas. 1911-1924 m. dėstė Jogailos universitete Lenkijoje lietuvių kalbą.
- [2] Marian Zdziechowski (1861-1938), lenkų filosofas, slavistas, publicistas ir kultūros istorikas. Nuo 1899 m. profesorius Jogailos universitete Lenkijoje. Nuo 1919-1931 m. profesorius ir 1925-1927 m. Stepono Batoro universiteto rektorius.
- [3] Kazys Puida (1883-1945), poetas, dramaturgas, prozininkas, vertėjas. 1920 m. grįžęs į Lietuvą, įkūrė „Vaivos“ leidyklą, kuri pradėjo leisti literatūros klasikų seriją, redagavo ir leido žurnalus *Gairės* (1923-1924), *Krivulė* (1923-1925), *Gaisai* (1930-1931).
- [4] Viktoras Biržiška (1886-1964), matematikas, visuomenės ir politinis veikėjas. 1922 m. paskirtas Krašto apsaugos ministerijos artilerijos tiekimo viršininko pavaduotoju, 1922-1926 m. šios tarnybos viršininkas. Kartu 1922-1924 m. „Aušros“ gimnazijos, 1923 m. Suaugusių gimnazijos, 1923-1925 m. Aukštųjų karininkų kursų dėstytojas, 1922-1939 m. Vytauto Didžiojo universiteto docentas, 1928 m. profesorius. Dėstė 15 aukštosios matematikos disciplinų.
- [5] Juozas Vokietaitis (1872-1931), pedagogas, Kauno miesto tarybos narys.